

A kínai migráció és a hukou rendszer

Bimbóné Polenyik Anikó

phd. hallgató

Szegedi Tudományegyetem
Közgazdaságtani Doktori Iskola

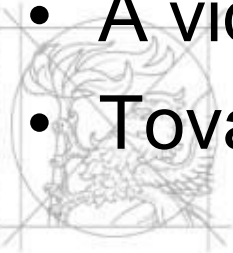
Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
www.ujszechenyiterv.gov.hu
06 40 638 638

A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

Az előadás felépítése

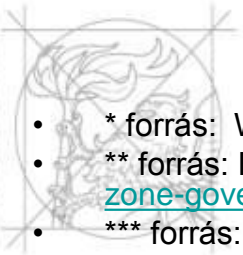
- Kína számokban
- A hukou rendszer kialakulása és jellemzői 1980-ig
- A hukou szabályozás hatékonysága
- A migráció kialakulása
- A rendszer változásai 1980-tól napjainkig
- A migráció személyes okai
- A vidék perspektívái
- További kérdések

Kína számokban

- Népeség: 1.344.130 ezer fő*
- A világ első számú exportőre és második legnagyobb importőre*
- Az USA legnagyobb hitelezője
- GDP : 7.298 millió USD*
- A GDP bővülés éves mértéke 1980 óta 10% körüli*
- 2001 óta a WTO tagja*
- GINI index 2012-ben: 0,5 **
- Szegénységi küszöb alatt élők aránya 2010-ben: 2,8%***

- * forrás: WTO 2011 (<http://stat.wto.org/CountryProfile/WSDBCountryPFView.aspx?Language=E&Country=CN>)
- ** forrás: Businessweek (<http://www.businessweek.com/news/2012-09-24/china-wealth-gap-to-stay-in-danger-zone-government-adviser-says>)
- *** forrás: World Bank (<http://data.worldbank.org/country/china>)

A hukou rendszer kialakulása

- 1949-ben létrehozott rendszer eredeti célja a lakosság lakóhely szerinti nyilvántartása
- Az iparosítás kezdetével a városi bérek és szociális juttatások lényegesen magasabbak a vidékinél. (priorizált szektor, de csak a lakosság 16%-a részesül a kiemelt állami támogatásokból, a mezőgazdaság feladata az ipar kiszolgálása nyomott árakon)

A hukou rendszer 1980-ig

A migráció megakadályozására a rendszert átalakítják:

1958-tól:

- A belső migrációhoz a célállomás hatóságának jóváhagyása szükséges
 - Mindenki a regisztrált lakóhelyén jogosult igénybe venni az állami szociális juttatásokat. (egészségügyi-, baleseti biztosítás, munkanélküli-, gyerekápolási juttatás, nyugdíj, ingyenes oktatás, lakhatás, szavazati jog kuponrendszerben: ételhez, autóhoz, lakáshoz való hozzáférés) Rural-urban besorolás
 - Két típus: agricultural – non agricultural (meghatározza az igénybe vehető állami juttatások és szolgáltatások körét)
 - 1976-ig : A státusz átsorolása lehetséges, de központilag irányított, a lakosság 0,15-0,2%-a változtathat évente.
- (Katonák, állami vállalatok alkalmazottai, földek állami kisajátítása miatti költöztetés, felsőszintű tanulmányok végzése, párttagok)

A rendszer hatékonysága

- A kuponrendszer idejében sikeresen megakadályozza a népességáramlást (1955-től)
- Vidéki munkahelyek teremtése
- A privát vállalatok megjelenésekor('80-as évek) viszont megindul a migráció (állami vállalat nem foglalkoztathat migráns munkavállalót) és egyre nagyobb méretet ölt, 2008-ban 150 millió fő

? HOGYAN LEHETSÉGES EZ?

A migráció kialakulása

- Nagy ütemben növekvő népesség
- Eltérő területi fejlődés, eltérő bérek
- A belső és nyugati területeken nincs munkalehetőség és szociális háló

+

- A letelepedő külföldi vállalatok munkaerő-igénye megnő

=

Migráció indul a tengerparti és keleti, iparosodott területekre

? HOGYAN VÁLTOZIK A HUKOU RENDSZER?

A hukou rendszer 1980-tól I.

- 1985: Lehetőség „ideiglenes hukou-ra” (hivatalosan élhet a városban, de a helyi ellátórendszert nem veheti igénybe)
- ‘80-as évek vége: a helyi önkormányzatok egyre nagyobb önállóságot kapnak: helyi hukuo megadásáról is dönthetnek (adminisztráció egyszerűsödik, gyakran pénzhez kötik a helyi hukou odaítélését DE ez egyben a termőföldhöz való jog lemondásával jár)

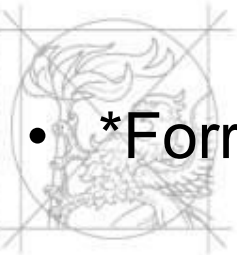
Nem valódi könnyítés csak egy szűk csoport képes eleget tenni a feltételeknek

A hukou rendszer 1980-tól II.

- 2000-2001: további könnyítések, az állások mindenki előtt egyformán nyitottak.
- 2008: a válság hatására elbocsátások (főleg migránsokat, 16%-os munkanélküliség)
- Stimulus Plan: állami beruházások, migráns útvonalak megváltoznak
- Átmeneti munkaerőhiány a keleti parton: migráns bérek emelkedése, a kisebb városokban eltűnnek a különbségek helyi- és migráns munkavállaló között*

- *Forrás: ... személyes konzultáció

A migráció személyes okai

- Vonzó városi bérek, még akkor is, ha nem kapcsolódnak hozzá a helyieknek járó jogok (nyugdíjrendszer hiánya miatt szükség van megtakarításra)
- Korlátozott vidéki munkalehetőségek
- Vidéki szociális háló hiánya - migráláskor nem jelent veszteséget
- Oktatási intézmények eltérő színvonala
- A fiataloknak nem célja a földművelés, nem akarnak visszatérni

? Mi lesz a vidékkel?

A vidék perspektívái

- A földművelés a faluban maradó idős emberekre marad
- A kiáramló munkaerő és a nagyfokú környezetszennyezés miatt akadozó mezőgazdasági termelés
- A hagyományos kínai családmódel felbomlása

További kérdések

- Túlnépesedő városok, fokozódó környezetszennyezés
- Kiürülő vidék
- Társadalmi különbségek fokozódása
- Területi fejlettségi különbségek
- Hukou rendszer jövője (2. generációs migránsok)
- Idősödő és fogyó társadalom problémái (1 gyermekes politika hatása, fiúgyermek preferálása)
- Nyugdíjrendszer és társadalombiztosítási rendszer hiányosságai

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

e-mail: polenyik.aniko@gmail.com

Jelen előadást „Az SZTE Kutatóegyetemi Kiválósági Központ tudásbázisának kiszélesítése és hosszú távú szakmai fenntarthatóságának megalapozása a kiváló tudományos utánpótlás biztosításával” című, TÁMOP-4.2.2/B-10/1-2010-0012 azonosítószámú projekt támogatja. A projekt az Európai Unió támogatásával, az Európai Szociális Alap társfinanszírozásával valósul meg.

